

Činnosť orgánov samosprávy

V tomto kalendárnom roku stojí na čele našej obce opäť starosta Ing. Ľubomír Miklánek. Obecným zastupiteľstvom boli zriadené komisie ako stále, alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Členovia komisií boli volení na ustanovujúcom zasadnutí Obecného zastupiteľstva dňa 16.10.2010 z poslancov obecného zastupiteľstva, ale i z iných osôb spravidla s odbornosťou súvisiacou s činnosťou komisie. Členovia komisií sa za toto obdobie už zmenili – čo je zdokumentované v jednotlivých záznamoch kroniky.

V tomto kalendárnom roku pracovali tieto stále komisie:

Komisia majetku a financií

Predseda: Ing. Ján Čičala

Členovia: Mgr. Tomáš Rojko, Alena Pastorková

Komisia rozvoja a výstavby

Predseda: Ján Adamovič

Členovia: Róbert Palko, Milan Gerža

Komisia kultúry, vzdelania a športu

Predseda: Mgr. Ľubomír Mitana

Členovia: Alena Turiaková, Andrej Čížik, Martina Nešťáková, PaedDr. Oľga Kucková, Ing. Milan Zámečník, Juraj Gašparík

Komisia sociálna, bezpečnosti a životného prostredia

Predseda: Ing. Ján Dedík

Členovia: Mgr. Marie Macejková, Bc. Radovan Pavlík, Augustín Turiak, Viera Bačová.

Komisie sa schádzali podľa potreby, najmenej však raz štvrtročne, podľa vopred vypracovaného plánu práce na kalendárny rok.

V priebehu kalendárneho roku nastali na OcÚ takéto zmeny:

Tomáš Kaššovic – poverený údržbou cintorína a verejných priestranstiev ukončil pracovnú činnosť na tunajšom OcÚ dňa: 25. januára 2013.

Pani Viera Hanzenová ukončila pracovný pomer 22. mája 2013 dohodou.

Pán Ján Černý, ktorý bol poverený údržbou obecných budov a zariadení a pracoval i ako kurič na miestnom OcÚ ukončil pracovný pomer dňa 31. mája 2013.

Pán Pavol Podhradský pracoval na miestnom OcÚ od 20. mája do 10. júna 2013.

Pán Štefan Kozák nastupuje na tunajší OcÚ dňa 18. júna 2013 ako kurič na miestnom OcÚ a zodpovedá i za údržbu obecných budov a zariadení, údržbu cintorína a verejných priestranstiev.

Počet obyvateľov našej obce je k 31.12.2012 – 2503 a týmto počtom sa teda začína i nový kalendárny rok 2013.

Rok 2013

Narodení: 13 detí: 9 chlapcov a 4 dievčatá

Zomretí: 31 obyvateľov

Prihlásení k trvalému pobytu: 58 obyvateľov

Odhlásení z trvalého pobytu: 47 obyvateľov

Prechodný pobyt v obci má: 55 obyvateľov: 26 mužov a 29 žien

Sobášov bolo uzavretých 15 a 12 manželstiev bolo rozvedených.

Počet obyvateľov k 31. decembru 2013 je 2505 – z toho je 1259 mužov a 1246 žien.

Priemerný vek obyvateľov našej obce je: 42,12 rokov.

Dňa: 9. novembra 2013 sa na Slovensku konali voľby do orgánov samosprávneho kraja.

Kandidátov na župana trenčianskeho kraja bolo 6.

V našej obci sa konali voľby v dvoch volebných okrskoch:

Okrsk č. 1 – zasadačka OcÚ

Počet oprávnených zapísaných voličov: 1452

Počet zúčastnených voličov: 164

Okrsk č. 2 – KD Bučkovec

Počet oprávnených zapísaných voličov: 616

Počet zúčastnených voličov: 71

Za oba okrsky sa volieb zúčastnilo spolu 235 voličov – čo je veľmi slabá účasť, pretože oprávnených zapísaných voličov bolo spolu 2068.

Županom Trenčianskeho samosprávneho kraja v obci Moravské Lieskové sa stal s počtom hlasov 113 za oba okrsky pán Ing. Jaroslav Baška.

Doc. JUDr. Ivan Gašparovič, CSc. – tretí prezident Slovenskej republiky

Do funkcie bol inaugurovaný 15. júna 2004. Za prezidenta bol zvolený v dvoch nasledujúcich volebných obdobiach. Jeho volebné obdobie sa končí 15. júna 2014, kedy bude inaugurovaný nový prezident republiky.

Kandidáti na post prezidenta SR

Stranícki kandidáti: Gyula Bárdos - SMK

Róbert Fico –Smer

Pavol Hrušovský –KDH

Peter Osuský – SaS

Ján Jurišta - KSS

Podmienkou kandidatúry bolo ku dňu 19. decembra 2013 15 podpisov poslancov.

Občianski kandidáti: Jozef Behýl

Jozef Šimko

Stanislav Martinčko

Ján Čarnogurský

Viliam Fischer

Helena Mezenská

Andrej Kiska

Milan Kňažko

Milan Melník

Radoslav Procházka

Tu bolo podmienkou do 9. januára 2014 petícia alebo aspoň 15 tisíc podpisov občanov.

Túto podmienku splnili všetci kandidáti.

Predseda parlamentu Mgr. Pavol Paška oznámil termíny prezidentských volieb:

1. kolo: 15. marca 2014
2. kolo: 29. marca 2014

Verejno-spoločenský život

Zabudnutý hrdina

takéto meno dal svojmu príspevku v poslednom tohoročnom Hlásniku pán Ján Oprchal, ktorý venoval svojmu otcovi, rodákovi z odľahlých bošáckych kopaníc.

Človek skromný, pracovitý. Ako 18-ročného ho vojenská drábi odvliekli do Rakúska na krátky vojenský výcvik a odtiaľ bol zaradený na front až do západnej Francie. Po splnení dôležitého vojenského rozkazu tu **prevzal ako prvý zo siedmich mužov vojenské vyznamenanie z rúk Milana Rastislava Štefánika.**

V priebehu vojenskej služby prešiel celú južnú Európu od západnej Francie až po Rumunsko. Určitú dobu bol ubytovaný vo Švajčiarsku v hodinárskej rodine. Aj napriek tomu že bol negramotný, tomuto remeslu sa priučil a po návrate z vojny sa mu až do svojej staroby venoval. Domov sa vrátil z Rumunska z obce Lešeš a to až 1,5 roka po vojne, kedy už nikto neveril, že by mohol byť medzi živými. Dokonca sa ešte i oženil a založil si rodinu. S manželkou Katarínou Švehlovou vychovali spolu tri deti. Zomrel vo veku 80 rokov a je pochovaný na miestnom cintoríne.

Lodný kapitán Juraj Adamovič – hrdina SNP

Rodák z Moravského Lieskového – kapitán tankovej lode Štúr v Dunajplavbe.

Do protifašistického odboja sa zapojil v mladom veku, už v roku 1940- zakresľoval pozície budovaných fašistických skladov nafty, prístavné zariadenia, protiletadlovú obranu – správy poskytoval zahraničnému odboju. Jeho činnosť nezostala v utajení, preto bol na neho vydaný zatykač. Riešil to odchodom do rodného kraja, kde od konca septembra 1944 organizoval do odboja vlastencov novomestského okresu a to z Moravského Lieskového, Bošáče, Dolného Srnia, z podjavorinských obcí a kopaníc. Na bošáckej kopanici – Španie vytvoril partizánsku skupinu, ktorú tvorili mladí branci, ktorí nenarukovali do Tisových kasární, ale prešli k partizánom.

Stredné Slovensko bolo na začiatku SNP slobodným územím, pričom Západné Slovensko s Malými a Bielymi Karpatmi oslobodené nebolo. Pre nemeckú armádu malo Považie a karpatské pohorie strategický význam – úbočia Karpát mali byť pevnosťou, ktorá zabráni vstupu a postupu Sovietskej armády. Pre nemeckú armádu bola prítomnosť v tomto regióne neprijateľná, no sovietske velenie si tak isto uvedomovalo dôležitosť tohto úseku a o existencii partizánov v karpatských horách vedelo. Na pomoc odboju v západných Karpatoch a na zjednotenie partizánskych skupín vyslal Ukrajinský štáb partizánskeho odboja v Kyjeve organizátorskú 21- člennú paradesantnú skupinu vedenú skúseným bojovníkom pplk. Il'jom Danielovičom Dibrovom. Spojili partizánske skupiny v Bielych a Malých Karpatoch, ktorej dali názov: "Druhá partizánska brigáda J.V.Stalina". Hlavný stan brigády bol v Hlavine pri Starej Turej. S brigádou sa 20. septembra 1944 spojil i partizánsky oddiel kpt. Juraja Adamoviča, stal sa druhým oddielom brigády a 4. októbra prijal meno "**RÁZUS**". Veliteľom bol kpt. Juraj Adamovič, komisárom npor. Ján Minarčín, náčelníkom štábu bol npor. ČA Nikolaj Simbircov, lekárom bol por. MUDr. Pavel Kamenský-Wohlestein. Bojovníkov bolo v tom čase 30 a po týždňovom výcviku v Hlavine, veliteľ brigády Dibrov odoslal oddiel Rázus do priestoru Bošáca. Usídlili sa v Španí a pretože komisár Minarčic

pochádzal z Haluzíc dobre poznal široké okolie, takže mohli agitovať do boja ďalších partizánov a 13. októbra 1944 mal už oddiel Rázus 60 bojovníkov.

V tento istý deň bol štáb Druhej Stalinovej brigády v Hlavine prepadnutý nemeckou presilou. Nasledoval ústup do javorinských hôr a v noci z 13. na 14. októbra pri presune brigády cez Javorinu padol veliteľ I. D. Dibrov. Novým veliteľom brigády sa stal **kpt. Jozef Brunovský**. Fašisti sa však pripravovali na mohutný úder proti partizánom. Toho si bol vedomý i kapitán Adamovič. Oddiel Rázus urobil prepad finančnej stráže v Predbošáčke. Bol to prepad dobre naplánovaný, stráž sa vzdala bez boja a o dva dni neskôr prvá čata oddielu Rázus prepadla nemeckú pohraničnú stráž. Tu padli 2 nemeckí vojaci a ostatní sa rozutekali. Partizáni ukoristili zbrane a muníciu.

Najväčší boj Druhej partizánskej brigády J. V. Stalina proti mohutnej nemeckej presile nastal 20. októbra 1944. Nepriateľ mal prevahu nielen v počte bojovníkov, ale i v technike. Partizáni boli však dobre pripravení, mali dobré postavenie v teréne, maskovanie, vzájomné spojenie. V operatívnom riadení boja sa ukázali veliteľské schopnosti Uhra, Adamoviča a sovietskych bojovníkov. Celkové straty v bošáckom boji boli: 13 mŕtvych, 7 ťažko ranených – 4 z nich však do 2 dní zomreli. Správy o počte padlých a ranených fašistov sa rôznia. Zápisy v denníkoch oddielov sa tiež rôznia. Kapitán Adamovič v denníku oddielu Rázus píše:

„Nemci mali 260 mŕtvych a niekoľko sto ťažko a ľahšie ranených.“

Veliteľ brigády Jozef Brunovský vydal po boji rozkaz na odchod brigády na severovýchod s konečným cieľom spojiť sa s centrom Povstania na strednom Slovensku. Aj tu sa preukázali výnimočné veliteľské schopnosti a predvídavosť kpt. Adamoviča. Napriek tomu, že zo Špania odišli takmer poslední, napredovali najrýchlejšie a do miesta zrazu na vrchu Čemerka prišli prví. Denník oddielu Rázus vo svojich zápiskoch hovorí o nástrahách, ktoré museli prekonať pokým sa spojili s bataliónom kpt. ČA L. N. Slavkina na Okrúhlom vrchu pri Valaskej Belej. Tu začala pre oddiel Rázus ďalšia etapa tvrdých bojov s nepriateľom v ťažkých zimných podmienkach a voči stupňujúcej sa zúrivosti nepriateľa, ktorá súvisela s približujúcim sa frontom. Bojovníci oddielu Rázus bojovali proti nepriateľskej presile až do spojenia s oslobodzovacími vojskami vďaka úžasným veliteľským schopnostiam kapitána Adamoviča. Ostatné nie menej hrdinské činy tohto nášho rodáka sú uverejnené v týchto prameňoch:

1. „Denník partizánskeho oddielu Rázus – veliteľ kpt. Juraj Adamovič
2. Jarmila Súpková, Ing. Dušan Marták: „Podjavorinský kraj v Slovenskom národnom povstaní“.

Veľká Javorina

Silvester roku 2012 – obyvatelia miest a obcí spod tohto veľikána Bielych Karpát, milovníci zimnej turistiky, ale i dobrého vareného vína a spevu sa tu opäť stretli pri pamätníku česko-slovenskej vzájomnosti. História stretávania týchto dvoch národov na hraničnom pomedzí siaha vlastne až pred ten revolučný rok 1848 a mottom tohto podujatia sú slová slovenského veľikána Jozefa Miloslava Hurbana: „Tu bratia vždy sa stretať budú!“

„Pomníkom kázal ktosi spomínať,

Nech majú pre nás nablízku minulosť

A z nej to najhlavnejšie,

Čo musíme si stále pamätať!“

Pamiatku padlých partizánov, ale aj umučených občanov obce Cetuna, ale i okolitých osád a kopaníc, 68. výročie pamätného „Cetunského boja“ zo dňa: 27. februára 1945 si uctili starostovia okolitých obcí dňa: 24. februára 2013.

Oslobodenie našej obce: 68. výročie tejto významnej udalosti sme si pripomenuli položením vencov vďaka našim osloboditeľom na budove tunajšej základnej školy a pred budovou OcÚ.

Generál Milan Rastislav Štefánik

94. výročie jeho tragickej smrti si pripomenuli obyvatelia jeho rodnej obce – Košarísk a blízkeho okolia, regionálnou spomienkovou slávnosťou na Bradle – na mieste posledného odpočinku tohto veľikána nášho národa, zapálením vatier. Našu obec zastupoval starosta obce Ing. Ľubomír Miklánek.

„Tu bratia vždy sa stretať budú, tu vernosť prisahať si budú“

slová Jozefa Miloslava Hurbana - nápis na pamätnom kameni - svedectvo dobrých vzťahov medzi Čechmi a Slovákami je trvalý, nemenný. Toho roku sa stretnutie bratských národov konalo už po 21 krát, poslednú júlovú nedeľu, za krásneho slnečného počasia a bolo to 28. júla 2013.

V tento deň v podvečer navštívil našu obec kandidát na župana Trenčianskeho samosprávneho kraja **pán Jaroslav Baška** v rámci svojej cyklistickej Tour de Baška. Cyklistický pelotón privítala naša malá občianka a spevom folklórna skupina KASANKA.

Slovenské národné povstanie

významný medzník v histórii slovenského národa, tak zvykneme túto historicky významnú udalosť nazývať, veď úplne zmenila životy mnohých rodín. Niektoré rodiny stratili otcov, niektoré synov, niektoré oboje a niektoré rodiny, ba niektoré osady boli vyvraždené celé.

Čo za hrôza sa v tomto období diala si snáď nie je možné ani predstaviť. Vedia o tom svoje iba priami účastníci a ich pozostalí, ktorí tie zverstvá prežili.

My vojnové útrapy nepoznáme. Nepoznáme hlad, biedu, beznádej, či strach o holý – nevinný život. Vážme si preto tých, ktorých pričinením je to tak. Veď obetovali svoj vlastný život.

V našej obci sme si túto významnú udalosť – 69. výročie – pripomenuli v nedeľu 23. augusta, dopoludnia. Spomienková slávnosť sa konala pred obecným úradom za účasti priamych účastníkov SNP, členov SZPB, poslanca NR SR Dušana Bublavého.

Pietna spomienka na vrchu Roh za účasti významných hostí bola vyvrcholením tohto slávnostného dňa. Tu boli položené vence k pamätníku a prednesené prejavy hostí. Oslavy pokračovali bohatým kultúrnym programom v prírodnom amfiteátri.

Ekonomický život

Budova miestneho zdravotného strediska prešla v tomto kalendárnom roku veľkou rekonštrukciou. Vybudovali sa nové priestory pre obvodnú lekárku MUDr. Gálikovú.

Dokončené sú bezbariérové WC i bezbariérový vstup do zdravotného strediska. Dokončená je i rekonštrukcia priestorov pre detského lekára a sociálnych zariadení pre detského lekára a obvodných lekárov.

Priestory predajne COOP JEDNOTA Potraviny mix ktorá bol uvedená do prevádzky v roku 1988 sú už nevyhovujúce. Jednoducho z toho dôvodu, že sortiment tovaru sa rozšíril, zvýšil sa i maloobchodný obrat a v obci zostala iba jedna predajňa COOP JEDNOTY. Aj napriek tomu, že v roku 2007 rekonštruovaná bola, priestory nestačia. Rekonštrukcia predajne pomerne veľkého rozsahu sa začala už v novembri 2013.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

MUDr. Fedor Rubaninský

rodák z malej kopaničiarskej dediny spod Veľkej Javoriny - Lubina, narodil sa 26. februára 1940 v učiteľskej rodine.

Po úspešnom absolvovaní lekárskej fakulty na UJEP v Brne si svoje vedomosti získané štúdiom začal overovať ako obvodný lekár v Zborove nad Bystricou a súčasne ako závodný lekár v Drevine Krásno – Oščadnica. Súčasne vykonával i funkciu školského lekára.

Nasledovali cirkulácie po oddeleniach v Žilinskej nemocnici, kde ako sám hovorí, pretože bol ubytovaný priamo v areáli nemocnice, každú voľnú chvíľu trávil na jednotlivých oddeleniach a tak získaval stále nové a nové poznatky.

Po 5 ročnom pôsobení na krásnych Kysuciach, v roku 1970 sa vracia do svojho rodného kraja a pracuje v OÚNZ Trenčín. Ako závodný lekár v Chirane Stará Turá pracoval od decembra 1970 – do konca februára 1971.

Nové zdravotné stredisko v Moravskom Lieskovom bolo otvorené k 1.marcu 1971 a tu nastúpil pracovať ako obvodný lekár pre časť Moravského Lieskového a zároveň ako závodný lekár pre vtedajšie ZDA Moravské Lieskové. V tomto období vykonával i školenia zdravotníkov na miestnej základnej škole a súčasne organizoval i hromadné odbery krvi na transfúznej stanici v Trenčíne. Služby na LSPP vykonával spočiatku na Starej Turej a neskôr i v Novom Meste nad Váhom. Okrem toho pracoval i ako lekár na stanici rýchlej zdravotníckej pomoci v novom Meste nad Váhom plných 10 rokov.

V roku 2012 prevzal pán MUDr. Rubaninský z rúk starostu obce Cenu obce za celoživotný prínos v oblasti zdravotníctva v obci Moravské Lieskové.

Ako štátny lekár pracoval do 1. októbra 1995 a od toto dňa do 1. mája 2013 pracoval ako súkromný lekár na tom istom pracovisku.

Celkove odpracoval v Moravskom Lieskovom 42 rokov, za čo mu patrí veľká vďaka.

Do dôchodku odchádza vo veku 73 rokov, ale ešte stále pracuje v prípade potreby na LSPP v Novom Meste nad Váhom.

MUDr. Lenka Gáliková, rodená Gojdičová

rodáčka z Nového mesta nad Váhom. Narodila sa 22. februára 1969.Študovala na Gymnázium M.R. Štefánka v Novom Meste nad Váhom. Po úspešnom absolvovaní Jeseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Martine, odbor všeobecné lekárstvo v roku 1994,sa venuje tomuto náročnému a zodpovednému povolaniu. Prvým pracoviskom mladej lekárky bol

Ústav verejného zdravotníctva v Trenčíne – odbor pracovného lekárstva. V rokoch 1995 – 2012 bývala na Myjave a pracovala v Nemocnici s poliklinikou v Myjave, najskôr ako sekundárna lekárka na internom oddelení, intenzívnej medicíne a rádiodiagnostickom oddelení a posledných 10 rokov viedla privátnu ambulanciu všeobecného lekára pre dospelých v poliklinike.

Od 1. mája 2013 nastúpila na post praktického lekára pre dospelých v našej obci.

Kultúrno-spoločenský život

Martin Rázus

evanjelický farár, spisovateľ, politik a publicista - pri príležitosti 75. výročia jeho úmrtia bol na podnet Spolku Martina Rázusa, so sídlom v Liptovskom Mikuláši, vyhlásený už druhýkrát v päťročnom intervale Letokruh Martina Rázusa. Toto obdobie trvalo do 18. októbra 2013, kedy sme si pripomenuli 125. výročie jeho narodenia. V rámci Letokruhu Martina Rázusa boli poriadané rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, zamerané na život, dielo a jeho pôsobenie v mestách a dedinách.

Vyvrcholením letokruhu bolo odhalenie pamätníka Martinovi Rázusovi na Rázusovom nábreží, vo štvrtok 24. októbra 2013. Pamätník tvorí vysoký žulový pilier pozostávajúci z trinástich platní, symbolizujúcich knihy. Jedenásť platní predstavuje miesta pôsobenia M. Rázusa, pričom sú označené názvom pôsobiska. „Posledné dve akoby znázorňujú jeho odlet do neba, kde možno tvorí naďalej“ – hovorí predseda Spolku M. Rázusa Ján Juráš. Slávnostné popoludnie na nábreží končilo kladením vencov a kytíc k pamätníku.

Vo večerných hodinách program pokračoval v evanjelickom kostole na Legionárskej ulici, kde vystúpili umelci, ako napr. Slavomíra Očenášová – Štrbová, Boris Mišina, Ján Hroboň, Ján Kolesár, Ľudová hudba Miroslava Dudíka, Cithara chorus kvartet.

„Teda bol v pravom zmysle slova duchovným pastierom“- takto spomínal Rázusov kaplán v Moravskom lieskovom Štefan Adamovič.

Života ďalší rok

Takýto názov dali svojmu príspevku členovia folklórneho súboru KASANKA, ktorý hovorí o tom že **pani Elena Drobná**, dlhoročná vedúca folklórneho súboru, oslávila osemdesiatku. Mnohí z nich ju voláme familiárne „Kasanka“. Za 35 rokov pripravila s folklórnou skupinou nespočetné množstvo vystúpení a programov, za čo jej ďakuje celá naša obec.

I napriek tomu, že jej zdravie neslúži, je stále činná. Prispieva pravidelne do Hlásnika svojimi zaujímavými príspevkami z histórie.

Pani Elena Drobná bola 25. októbra 2013 na slávnostnom večere pri príležitosti udeľovania ocenení kolektívom a jednotlivcom, ktorí sa významne pričínili k rozvoju kultúry v Trenčianskom kraji ocenená za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa. Srdečne z úprimného srdca jej blahoželáme.

Jednota dôchodcov Slovenska

má peknú tradíciu už i v našej obci. Na svojej výročnej schôdzi sa zišli v tomto roku v posledný februárový deň. Mnoho zdravia a ešte veľa spoločných posedení im prišiel zaželať starosta obce Ing. Ľubomír Miklánek. Veľkým potleskom boli odmenené deti z materskej školy, ktoré im uvili krásnu kyticu zo známych piesní a tancov.

Z Nového Mesta nad Váhom prijali pozvanie pán Ing. M. Jamriška – riaditeľ odboru dopravnej a poriadkovej polície a pán Ing. J. Madara – riaditeľ Obvodného oddelenia PZ. Naši dôchodcovia si vypočuli z ich úst varovania a rady týkajúce sa ochrany pred rôznymi podvodníkmi. O aktivitách JD v uplynulom roku a o plánoch na tento rok informoval pán M. Miko.

Že sa človek učí po celý život, sa presvedčili naši, dovolím si povedať - seniori.

Pozvali si 11. apríla 2013 predsedu Slovenského zväzu záhradkárov **prof. Ing. Ivana Hričovského Dr.Sc. doctor honoris causa (čestný doktorát)**. Je to významný pomológ, záhradkár a ovocinár, ktorý fundovane odpovedal na otázky, radil, oboznamoval o nových odrodách jednotlivých druhov ovocných stromov. Hovoril o ošetrovaní, reze, postrekoch či prihnojovaní nových vysoko vyšľachtených odrôd.

Dôchodcovia na výlete

Jednota dôchodcov a niektorí občania našej obce sa 15. augusta vybrali na jednodňový zájazd do Českej republiky. Trasa výletu: východná Morava – Valašsko.

Prvou zastávkou bola obec Horní Lideč, kde je krásny mechanický česko-slovenský betlehem. Z dvesto drevených figúrok je 65 pohyblivých a predstavujú dobové zvyky. Nachádzajú sa tu i najznámejšie miesta, či už turistického, alebo pútnického charakteru, tak Zlínskeho ako aj Trenčianskeho kraja. Betlehemský príbeh pútnika sprevádza diváka uplynulými storočiami. Rožňov pod Radhošťem – tu sídli Valašské múzeum v prírode. Patrí medzi najväčšie a najstaršie v strednej Európe. Je to národná prírodná a kultúrna pamiatka, sústredená v troch

areáloch. Raritou vo valašskej dedine je barokový kostol svätej Anny, okolo ktorého sú pochovaní významní českí dejatelia a medzi nimi i známi športovci akými boli Emil Zátopek a Jiří Raška.

Vyrobená zo storočných stromov je Jurkovičova rozhľadňa, vysoká 31 metrov.

MDD

je to sviatok našich najmenších, ktorý sa oslavuje v mnohých krajinách sveta.

Toho roku bolo veľmi nepriaznivé počasie, tak sa oslava preložila na piatok 7. júna a uskutočnila sa iba v areáli základnej školy.

Tento významný deň bol venovaný i 1150. výročiu príchodu vierozvestcov Cyrila a Metoda na naše územie. Pravoslávny kňaz jerej Marek Kundis z Brezovej pod Bradlom porozprával o vierozvestcoch deťom veľmi pútavým spôsobom. Nasledoval ich veku primeraný kvíz na túto tému v jednotlivých triedach. Keď už bolo vhodné ísť do terénu, prišli na rad športové súťaže, cesta školským rozprávkovým lesom. Nádvorie školy patrilo škôlkarom, hlavne trampolíne. V pohode a za pekného slnečného počasia prežili deti príjemný deň.

XII. ročník hasičskej súťaže o putovný Podjavorinský pohár

sa konal za krásneho slnečného počasia na miestnom futbalovom ihrisku v našej obci, v sobotu 27. júla 2013. Miestny dobrovoľný hasičský zbor viedol jeho predseda Bc. Radoslav Pavlík.

Súťaž otvoril veliteľ súťaže Bc. Radoslav Pavlík a starosta obce Ing. Lubomír Miklánek.

Súťaže sa zúčastnilo 14 hasičských družstiev v kategóriách: muži, ženy, muži nad 35 rokov.

V tomto roku prvýkrát súťažili aj dorastenci. Súťažilo sa v disciplíne požiarneho útoku spôsobom „hurá systém“. Každé družstvo vykonalo dva požiarne útoky. Lepší čas bol zaradený do hodnotenia

Kategória žien – zvíťazili hasičky DHZ Topolecká

Kategória mužov – zvíťazili hasiči DHZ Topolecká

V ostatných dvoch kategóriách súťažili iba domáce družstvá.

Bučkovská Dúhovačka

Takto bol pomenovaný prvý ročník augustového hudobného festivalu týchto kapiel: Vrbovské Vříby, Moskin, Kapelka, She&Me, Ramivana, SHZ Nany, Dúhové Eminencie, Tabanda .S takýmto druhom hudby sa stretli naši občania prvýkrát, takže ju musia najskôr akosi v „sebe

spracovať“ a pochopiť ju. Okrem hudby ponúkali na predaj rozmanité druhy čajov, ale i krásne ručne vyrobené predmety.

Posedenie seniorov

Aj tak by sme mohli nazvať stretnutie našich starkých v miestnom osvetovom dome. Pozdravil ich i kandidát na župana trenčianskeho kraja pán Ing. J. Baška, riaditeľ obvodného oddelenia PZ v Novom Meste nad Váhom pán J. Madara, domáci pán farár E. Lazo a starosta obce Ing. Ľ. Miklánek. Srdiečka starkým prišli potešiť deti z materskej, žiaci zo ZUŠ a chlanci z Miškech Dedinky ich zabávali celé popoludnie.

Diamantová svadba

„Šesťdesiat rôčkov dávno je v diali, keď obrúčky ste si dali.

Strieborný sniežik vám posypal vlasy, kdeže sa podeli tie mladé časy?“

Manželia Elena a Ján Oprchal si 28. novembra 2013 pripomenuli v kruhu svojej rodiny krásne 60. výročie spoločného života naplnené nielen prácou ale i láskou a porozumením.

Svoje „áno“ si povedali v evanjelickom červenom kostole v Brne v roku 1953.

Pani Elena sa narodila v roku 1925 vo Francúzsku – v Charleville, neďaleko Paríža, kde spolu s rodičmi žila 15 rokov. Ako 17-ročná prišla po smrti otca spolu s matkou bývať do Moravského Lieskového, na „Hoštáky“, kde žije dodnes.

Pán Ján sa tiež narodil v roku 1925 v Měnině. Vyrastal v chudobnej rodine na druhom hornom konci. Pracoval na gazdovstvách, ako sezónny robotník, na veľkostatkoch v Brne, priučil sa i kováčskemu remeslu, ba i práci žeriavnika v brnenskej strojárni.

Rok 1951 je pre tento manželský pár osudový. Prečo? Prostredníctvom tety sa pán Ján zoznámil so svojou celoživotnou láskou. No a o dva roky bola svadba.

Obaja sa nakoniec natrvalo zamestnali v ZDA v Moravskom Lieskovom, ako robotníci. Čo všetko spoločnými silami táto rodina dokázala by vedela najlepšie povedať ich dcéra Blaženka a vnuk Marián s rodinou.

„Driny za tie roky mnoho, žiť však za to hodno bolo!“ – nuž teda „na zdravie“ vy naši 88. roční seniori, ešte dlho sa tešte láske v kruhu svojej rodiny.

Mikuláš, Mikuláš, čo v tom veľkom vreci máš?

– takéto a podobné zvedavé otázky kladú často malí zvedavci keď sa blíži Mikuláš so svojimi neodmysliteľnými pomocníkmi a nesú plný batoh dobrôt. Toho roku dul riadny

severák, ale čakanie pred OcÚ veru stálo zato. Nikto neodišiel bez balíčka. Aby sa všetci zahriali poslanec obecného zastupiteľstva pán Milan Zámečník svojou hudobnou produkciou roztancoval najskôr Mikuláša a napokon aj všetky deti. Tanec nie a nie skončiť. Napokon sa Mikuláš s deťmi rozlúčil a my sme mu zaželali šťastnú cestu za ostatnými deťmi. Ešte ho však čakala i návšteva starkých v dome opatrovateľskej služby. Veď i im treba potešiť srdiečka. Mikuláš predsa nemôže na nikoho zabudnúť.

Poetický večer pri sviečkach

Táto krásna akcia sa uskutočnila už po 132. krát v Dome kultúry Kramáre v Bratislave. Štedrovečerný program pripravil známy slovenský herec čoby gazda Juraj Sarvaš. Starosta obce Ing. Ľubomír Miklánek sem po prvýkrát priviedol pocestných a to folklórnu skupinu KASANKA - tí priniesli vianočnú náladu a vinše. K pocestným patrili i duchovný pastier Mgr. Peter Maca a kultúrna referentka Martina Nešťáková. Témou rozhovoru bol: Život našich predkov v Moravskom Lieskovom. Záver programu patrilo KASANKE a autentickej ukážke štedrej večere. Scenár opäť vyšiel z pera pani Eleny Drobnej. Atmosféra bola sviatočná, umocnená recitovaním poézie Jurajom Sarvašom, ktorý zároveň vítal významné osobnosti z politického, kultúrneho a spoločenského života. Podujatia sa zúčastnili priaznivci poézie z Bratislavy a z rôznych kútov Slovenska.

Čaro najkrajších sviatkov – čaro Vianoc

V duchu tradície

už po siedmy krát, 16. decembra 2013 folklórna skupina KASANKA s pánom starostom navštívila s vianočnými vinšmi. Veľvyslanectvo Nórskeho kráľovstva a Veľvyslanectvo Fínska v Bratislave. Svojimi vinšmi potešili i veľvyslankyňu Nórskeho kráľovstva Inge Magistad a fínskej chargé d'Affaires Henna Knuutila.

K našim lieskovským vinšovníkom sa toho roku pridali i starostovia spod Javoriny – starosta obce Lubina pán Martin Beňatinský a starosta obce Bzince pod Javorinou pán Pavol Bahník. Pán prezident Ivan Gašparovič, čestný občan Moravského Lieskového, ktorému odovzdali kôš plný vinšov a spevu priamo v prezidentskom paláci, za vianočné posolstvo poďakoval a pokojné vianočné sviatky a všetko najlepšie do nového roku 2014, zaželel prostredníctvom vinšovníkov všetkým občanom našej obce.

Rozlúčili sme sa s pánom učiteľom Mgr. Milanom Žákovicom

Životná púť pedagóga, kapelníka, dirigenta a hudobného skladateľa pána Milana Žákovica sa skončila po dlhej a ťažkej chorobe v sobotu 21. decembra 2013. Počas svojho plodného života vychoval nespočetné množstvo muzikantov v širokom okolí.

Pri príležitosti 70-tych narodenín mu Združenie dychových hudieb Slovenska udelilo titul hudobný skladateľ. Venoval sa i komponovaniu melodických skladieb – pochodov, poliek, valčíkov, úspešne dokázal využiť i ľudové hudobné bohatstvo nášho okolia.

Druhou veľkou láskou nášho pána učiteľa bola história. Popri hudbe vyštudoval i dejepis a celý svoj tvorivý pedagogický život jeho poznatky odovzdával žiakom.

Je spoluautorom knihy “Dejiny školstva v Moravskom Lieskovom“ a autorom dvoch knižiek a to: “Dejiny hudobných súborov v Moravskom Lieskovom a okolí“ a „Dychová hudba v Moravskom Lieskovom“ a spoluautorom knihy „Podjavorina a jej spevy.“

Na poslednej ceste sme ho odprevadili 26. decembra 2013.

Duchovný a náboženský život

Mgr. Peter Maca, ev.a.v. farár

hovorí vo svojom príhovore k veriacim o veľkonočných sviatkoch ako o víťazstve a príchode nového života v inom, väčšom zmysle slova. Ide predsa o víťazstvo Života vo vzkriesení Ježiša Nazaretského, toho Ukrižovaného. Veriaci prežívajú radosť z otvoreného hrobu Spasiteľa, pretože cirkev –telo Kristovo, je zbor veriacich ľudí poverených na tomto svete určitými úlohami.

Javorina, Javorina

Takéto pomenovanie dostal slávnostný program, ktorý sa konal v nedeľu 20. januára 2013 v Mestskom kultúrnom stredisku v Novom Meste nad Váhom pri príležitosti 20. výročia vzniku Slovenskej republiky. Zároveň bol aj slávnosťou podjavorinských rodákov. Pri tejto príležitosti boli oceňované významné osobnosti tohto kraja. Nás teší že medzi nimi bol i náš **evanjelický pán farár Mgr. Michal Masár – senior Považského seniorátu vo výslužbe.** Duchovnú činnosť vykonával v našej obci od roku 1970. V našej obci už ocenenie za záslužnú prácu z rúk starostu obce prevzal.

„Konať dobro, lásku dávať, ku blížnym sa slušne správať, hľadať pokoj, čistú myseľ, v tom je žitia nášho zmysel“ – to boli slová, ktoré povedal pán farár na záver ďakovnej reči.

4. pôstna nedeľa roku 2013

Bola pre cirkevný zbor ECAV Moravské Lieskové sviatočná prijatím významného evanjelického teológa a dlhoročného duchovného pastiera v Bzinciach pod Javorinou,

Proh. ThDr. Igora Kišša.

Prednáška pána profesora na tému **Ekonomické problémy z teologického pohľadu** podala aktuálny pohľad teológie na stav životného prostredia a environmentálne dianie na pôde evanjelickej cirkvi na Slovensku aj vo svete. Pán profesor načrtol vo svojej prednáške hlavnú príčinu súčasných prejavov zhoršujúcich sa zmien v klíme našej planéty a to nezvládnutý technický pokrok a hlavne nedostatočná starostlivosť o ochranu životného prostredia. Pán profesor vo svojej prednáške podotkol, že naše panstvo nad prírodou nemôže znamenať našu bezohľadnosť voči prírode, aj človek je Božím spolupracovníkom pri údržbe stvorenia. Náš prístup k prírode musí byť vyslovene humánny a našu zem treba udržiavať ako krásnu rajskú záhradu. Úlohou nielen veriacich ľudí je starať sa o to, aby náš svet zostal pre budúce pokolenia skutočne čistý a krásny.

Bola to prvá prednáška na pôde nášho zboru v rámci medzinárodného grantového projektu po záštitou EU: **Trvalo sa učiace partnerstvá – Grundtvig.**

Konfirmácia

Sa konala v druhú nedeľu po Veľkej noci -14. apríla 2013 v evanjelickom cirkevnom zbore v našej obci. Konfirmované boli 4 deti: Janka Nešťáková, Monika Ikášová, Viktória Lieskovská a Juraj Zelko.

Prípravu a slávnostné služby Božie viedol zborový farár Mgr. Peter Maca. Tomuto slávnostnému aktu predchádzala dvojročná príprava a následné preskúšanie v deň konfirmácie pred chrámovým zhromaždením. Konfirmandom sa prihovril aj brat zborový dozorca Dušan Miko a poprial im do ďalšieho života všetko dobré. Celý cirkevný zbor im želá aby konfirmácia bola pre nich otvorením ďalších dverí života, aby na tento slávnostný deň vždy s hrdosťou spomínali.

Grundtvig a biologická ochrana rastlín

Takýto názov mala v poradí druhá prednáška tohto projektu a bola prednesená v stredu 24. apríla 2013 v klubovni miestnej Jednoty dôchodcov. Iniciátorom bol pán farár Maca

a prenášajúcim pán Ing. Zoltán Tamašek – špecialista na biologickú ochranu rastlín, ktorá je šetrná voči životnému prostrediu a cielene pôsobí na škodcov. Taktiež poukázal na jednoduché, ale veľmi účinné prostriedky ochrany akými sú lepové dosky a pásy, či pomarančový olej. Práve tento spôsob starostlivosti a ochrany pôdy a rastlín pred škodcami je v súzvuku kresťanskej bioetiky a povinnosti chrániť túto zem pre ďalšie generácie.

Mládežníci v Skalici

Lieskovskí konfirmandi a pokonfirmační mládežníci sa po vedením zborového farára Mgr. Petra Macu vybrali 18. mája 2013 na poznávací výlet „**Po stopách Jozefa Hollého**“ do Skalice. So záujmom si pozreli pamätihodnosti tohto slobodného kráľovského mesta. V popoludňajších hodinách bol v meste bohatý kultúrny program, takže každý si odnáša bohaté duchovné i kultúrne zážitky.

Človek - klenot stvorenstva

Takýto názov niesla v poradí tretia prednáška v rámci projektu Grundtvig v cirkevnom zbore v našej obci 25. júna 2013. Prítomných privítala v miestnej klubovni Jednoty dôchodcov vedúca Oltárneho krúžku žien Anny Hollej pani Viera Macová „**Ludský organizmus a jeho prevencia**“ – taký bol názov prednášky internej lekárky MUDr. Boženy Janovicovej, ktorá sa týkala najčastejších civilizačných ochorení a prevencie.

„Ekologické materiály v nábytkárstve“

Je téma už v poradí štvrtej prednášky v rámci medzinárodného projektu „Grundtvig“. Prednášal Mgr. art. Ján Maca, v sobotu 27. júla 2013 v osvetovom dome v našej obci. Vo svojej prednáške priblížil vzťah nábytku a používaných materiálov k životnému prostrediu ale i zdravému životu človeka.

„Svätí / svätci bez hraníc“

Bol názov témy 47. výročného medzinárodného ekumenického seminára, ktorý sa konal v dňoch: 3.-9. júla 2013 v Štrasburgu. Účastníkov bolo z 21 krajín 49 a ako jediný delegát z krajín bývalého Československa sa ho na základe poverenia generálneho biskupa ECAV na Slovensku PhDr. Miloša Klátika, PhD., zúčastnil sa evanjelický zborový farár z Moravského Lieskového Mgr. Peter Maca. Delegáti mali možnosť vypočuť si prednášky renomovaných vysokoškolských pedagógov z rôznych európskych ale i zámorských univerzít. V pracovných skupinách prezentovali účastníci svoje stanovisko k odprednášaným témam. Delegát za

Evanjelickú cirkev na Slovensku, farár Peter Maca, prezentoval doterajšie skúsenosti, najmä vytvorenie unikátnej ekumenickej spolupráce na predchádzajúcom pôsobisku v Rejdovej medzi domácimi evanjelikmi a gréko-katolíkmami z Telgártu a rímsko-katolíkmami z Červenej Skaly. Obec Moravské Lieskové prezentoval pomocou regionálnej špeciality.

Evanjelický farár Ján Lacko

Spomienkové služby Božie obohatené bohatým kultúrnym programom sa konali v tunajšom chráme Božom 17. novembra 2013 a venované boli 190. výročiu narodenia a 110. výročiu úmrtia významného evanjelického kňaza Jána Lacka.

Ján Lacko sa narodil 14. júla 1823 v Liptovskom Mikuláši. Filozoficko-teologický a právnický odbor vyštudoval v Levoči. Pokračoval ešte v štúdiách v Kežmarku a vo Viedni. Za trenčianskeho kaplána ho vysvätil v roku 1852 Ján Chalúpka. Za farára v Moravskom Lieskovom bol zvolený 20. augusta 1858. Počas 45. rokov, ktoré u nás pôsobil si získal srdcia cirkevníkov a samozrejme zrekonštruoval interiér kostola, pristavila sa nová murovaná kostolná veža a vybudovali sa tri školy – jedna v dedine a dve na kopaniciach.

V šľapajách farára Jána Lacka kráča jeho syn, vnuk, ba i pravuk- evanjelickí kňazi.

Tieto služby Božie poctili svojou návštevou títo hostia: generálny biskup ECAV Miloš Klátik, farárka z Pliešoviec Katarína Kmecová, farári vo výslužbe Michal Masár, Milan Hargaš, známy herec Juraj Sarvaš, rodinní príslušníci rodiny Lackovej. Prítomným sa prihovril i starosta obce Ing. Ľubomír Miklánek. Kladením vencov na mieste posledného odpočinku sa dopoludňajšia slávnosť skončila.

„Cena Jozefa Hollého“

týmto aktom pokračovali slávnostné chvíle tohto dňa -môže byť udelená každý rok len jednému človeku.

Prvým držiteľom tejto ceny sa stal generálny biskup ECAV na Slovensku Miloš Klátik.

Odovzdal mu ju domáci farár Peter Maca, za prítomnosti predstaviteľov cirkvi a spoločenského života, potomkov kňaza.

Podnetom k tejto výnimočnej udalosti boli slová ministra školstva Dušana Čaploviča, vyslovené počas jeho návštevy pri spomienke na 100. výročie úmrtia Jozefa Hollého.

Jozef Hollý počas kňazského pôsobenia v našej obci vyoral hlbokú brázdú na poli dramatickej tvorby. Bol to nielen zaniatený kňaz, ale i človek s veľkým sociálnym cítením.

V čase Vianoc sa pán farár Mgr. Peter Maca prihovára nielen veriacim, ale i všetkým spoluobčanom týmito slovami:... “Lebo dieťa sa nám narodilo, syn nám je daný, na jeho

pleciach spočinie kniežatstvo, jeho meno bude“ Predivný radca, Mocný Boh, Otec večnosti, Knieža pokoja!“....

V tomto kalendárnom roku 2013 pán farár Mgr. Peter Maca uzavrel tri sobáše, pokrstil 7 novorodencov. Konfirmandov bolo ako sme už spomenuli 6 a na poslednej ceste odprevadil pán farár 18 spoluobčanov.

Rímsko-katolícka cirkev

V tomto kalendárnom roku - 11. februára 2013 - prvýkrát od roku 1294 rezignoval na svoj úrad zo zdravotných dôvodov pápež Benedikt XVI. Na svätopeterský stolec sadol ako 265. pápež rímskej cirkvi po smrti Jána Pavla II., dňa 19. apríla 2005. Hlava rímsko-katolíckej cirkvi opúšťa svoj úrad 28. februára 2013.

Pápež František – vlastným menom Jorge Mario Bergoglio, narodený 17. decembra 1936 je 266. pápežom katolíckej cirkvi. Vzorom v jeho živote mu je svätý František z Asisi. Pontifikát začal 13. marca 2013.

„Vstal Kristus, nádej moja“...

„Smrť a život sa stretli v obdivuhodnom zápase. Pán života bol mŕtvy, ale teraz, živý, triumfuje!“

Viera sa rodí ešte viac živá a silnejšia ako kedykoľvek predtým, už nepremožiteľná, pretože je postavená na rozhodujúcej skúsenosti.

.....Ježiš je ten, komu môžeme úplne dôverovať, pretože ako vzkriesený už nepatrí do minulosti, ale je prítomný dnes, živý. prostredníctvom svojej Cirkvi stojí ako sila nádeje, blízko pri každom ľudskom utrpení a znášaní nespravodlivosti....

Týmito slovami sa prihovára ku kresťanom v čase Veľkonočných sviatkov **katolícky farár Mgr. Eduard Lazo.**

Slávnosť 1. svätého prijímania

Telo Kristovo z rúk kňaza Mgr. Eduarda Lazu prijalo toho roku 2. júna 11 žiakov - tretiakov. Tento deň slávil Eucharistiu radostným a slávnostným spôsobom uprostred celého farského spoločenstva, hlavne medzi svojimi blízkymi.

„Boh je Láska a kto ostáva v Láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom.“ Ak chceme aby láska rástla v duši a prinášala ovocie, musí každý veriaci vedome počúvať Božie slovo, často pristupovať k Eucharistii, modliť sa, nechajme sa ním viesť v každodenných skutkoch“ .....
Tieto slová a mnoho ďalších im pán farár kládol na srdce.

„Tichá noc, svätá noc! Všetko spí, všetko sní,
Sám len svätý bdie dôverný pár,
Stráži dieťaťko, nebeský dar.
Sladký Ježiško spí, sní, - nebesky ticho spí, sní.“

Je to časť z jednej, z najkrajších vianočných kolied, ktorou kresťania oslavujú príchod Spasiteľa na svet. Znie z každého kostola 25. decembra na záver polnočnej omše. Pomenovali ho Dňom Božieho narodenia, alebo prvým sviatkom vianočným.

V tomto kalendárnom roku pán farár Mgr. Eduard Lazo požehnal na spoločnej ceste životom dvom manželským párom, pokrstil 8 novorodencov, prvé sväté prijímanie, teda prvé stretnutie so živým Kristom vo Sviatosti Oltárnej prijalo 11 detí, a na poslednej ceste odprevadil 9 našich spoluobčanov.

Školstvo a vzdelávanie

Spojená škola Moravské Lieskové – základná škola - od 1.9. 2013 – 193 žiakov

materská škola - od 1.9.2013 trojtriedna - 66 detí

základná umelecká škola – od 1.9.2013 – 131 žiakov

áno tieto tri subjekty sú naložené na chrbát jednej riaditeľke.

Začnem od tých najmenších, od **materskej školy**, teda od predprimárneho vzdelávania, ktoré táto inštitúcia deťom predškolského veku poskytuje.

Od 1. septembra 2013 sa rozšírila o jedno oddelenie. Oddelenia dostali takéto pomenovania:

„Chrobáčikovo“ - pre tých najmenších, „Včielkovo“ a „Lienkovo“.

Okrem výchovno-vzdelávacej činnosti venujú pozornosť aj tradíciám, ktoré súvisia s ročnými obdobiami a potešia sa i návšteve umelcov priamo v škôlke.

Fašiangový karneval, plný masiek, spevu, tanca bol v utorok 12. februára, tesne pred Popolcovou stredou. Dvakrát v tomto kalendárnom roku navštívili našu škôlku bábkari a to s predstavením „Strašiak Tomáš“ a „Emulienka“ tiež dvakrát výchovný koncert a to „Viktor Gul'vaš“, ktorý prešiel svojimi piesňami celým svetom a „Ja som dobrý remeselník“ venovaný ľudovým hudobným nástrojom.

K jeseni samozrejme patrí púšťanie šarkanov a to zrealizovali naši najmenší tiež.

Lampiónovým sprievodom, spolu s púšťaním balónov šťastia prežili naši najmenší príjemný piatkový novembrový podvečer spolu s rodičmi a učiteľkami MŠ. Po jeho zabsolvovaní ich čakalo v škôlke príjemné posedenie pri hudbe, osladené čajom a sladkosťami, ktoré im pripravili ich mamičky.

Mikuláš prišiel do našej škôlky s velikánskym batohom, plným veľkých darčiekov vo štvrtok 5. decembra popoludní. Deti každého oddelenia si pre neho, ale i pre prítomných rodičov pripravili program.

Základná škola

Zariadenie, kde sa uskutočňuje hlavne primárne vzdelávanie. Z mnohoročných skúseností vieme, že naši žiaci dokážu popri plnení si školských povinností a pri troche snahy zvládnuť i mimoškolské aktivity:

Deň narcisov - už tradične najstarší žiaci oslovujú v obci spoluobčanov o príspevok na konto „Ligy proti rakovine.“ Toho roku prispeli naši občania sumou 365 eur. Ďakujeme!

Deň Zeme – je akcia zameraná na záchranu našej Zeme a zapojili sa do všetci žiaci našej školy a aspoň čiastočne odľahčili našej obci.

Stalo sa už tradíciou, že druhá májová nedeľa patrí našim mamičkám a babičkám. Že toho roku počasie zradilo vôbec nevadilo, tancovalo a spievalo sa v telocvični školy.

K životu školy neodmysliteľne patrí i zber papiera. Je to každoročná akcia. Túto jar sa jej naša škola, za obetavej spolupráce našich obyvateľov zhostila lepšie ako na výbornú. Nazberaného papiera bolo 10478 kilogramov. Časť peňazí za vyzberaný papier bola venovaná prostredníctvom Nadácie „Kvapka nádeje“ na detskú onkológiu. Nazberané množstvo papiera nás posunulo medzi štyri najlepšie školy v Trenčianskom kraji a to znamenalo postup do júnového semifinále do Bratislavy, do športového areálu v Čunove – adrenalínové športy. Školu reprezentovali Daniel a Lukáš Tomášikovci, Karol Cigna a Michal Černý a ako posila – najlepší zberatelia. Po celodennom súperení s ostatnými družstvami a horúcim slnkom im moderátor Slavo Jurko oznámil: “Ste víťazi, idete do celoslovenského kola!”

Tak, ako po všetky ostatné roky i tento jún zatvorí na dva mesiace brány všetkých škôl. Našu základnú školu čakajú veľké zmeny. Pani Mgr. Eva Tomešová podpisuje vysvedčenia žiakom poslednýkrát. Po 40. ročnom, teda celoživotnom pôsobení na tunajšej ZŠ odchádza na zaslúžený odpočinok. Za vykonanú prácu jej patrí velikánske „ĎAKUJEME!“

Zriadovateľ, teda OcÚ vypisuje výberové konanie na post riaditeľa školy.

Od 1. septembra 2013 povedie tunajšiu Spojenú školu Mgr. Jana Lacková, ktorá bola do tejto funkcie zvolená radou školy 10.júla 2013. Zástupkyňou školy je Mgr. Adriána Búliková.

Októbrové košické televízne finále

Tu našu školu reprezentovali „čunovskí“ víťazi a jeden náhradník Daniel Dedík pod vedením pani riaditeľky Mgr. Jany Lackovej pána učiteľa Mgr. Jána Vrbu- od 13. októbra 2013 až do víťazného konca.

Začalo sa pre nás hneď zo začiatku úspešne – televízna moderátorka Adela Banášová pridelila nášmu súťažnému videu plný počet bodov. Súťažné disciplíny boli veľmi náročné. Striedali sa športové adrenalínové disciplíny s vedomostnými súťažami. Program bol nabitý od skorého rána do neskorého večera. Výsledky po jednotlivých súťažiach boli tak tesné, že do posledných chvíľ nebol víťaz známy.

Prvenstvo získali s rozdielom jedného bodu pred družstvom na druhom mieste naši bojovníci a zároveň celý Trenčiansky kraj. Veríme, že titul v nasledujúcej súťaži obhája.

Základná umelecká škola

Je v širokom okolí známa výchovou hudobných talentov, k čomu pribudla i cezhraničná spolupráca so ZŠ Strání – o tom sme sa už zmieňovali. Ohlasy na prácu učiteľov sú len pozitívne.

Veľkej obľube sa teší i tanečný odbor pod vedením pani Bc. Moniky Gáborovej.

V tomto roku 26. mája sa zúčastnili v spolupráci so ZUŠ Strání finále súťaže Deti fitnes v Prahe. V semifinále Deti fitnes v Strání získali 2x prvé miesto, 3x druhé miesto a 1x prvé miesto – a to ich veľmi povzbudilo – naši tanečníci získali 2x tretie miesto a tak cestovali domov samozrejme veľmi hrdí a šťastní.

Všetci im veľmi srdečne blahoželáme a ďakujeme nielen im za reprezentáciu našej obce, ale i sponzorom, ktorí ich účasť v poslednej chvíli zachránili. Naše deti majú však medzi nami aj neprajníkov. Mesiac pred súťažou – 26. apríla bola naša ZUŠ vykradnutá. Okrem cenného technického vybavenia boli samozrejme odcudzené i financie určené na túto akciu.

„**Nitrianski Rytieri**“ a ďalší sponzori, ktorí si neželajú byť menovaní, po prečítaní tejto správy v denníku Nový čas, boli tí, ktorí sa rozhodli pomôcť a venovali našim tanečníkom finančný príspevok. „**ĎAKUJEME VÁM!**“

Školské dni športu 2013

Je to celoškolský športový program zameraný na súťaženie triednych kolektívov.

Súťažné disciplíny nie sú náročné a ich snahou je zapojiť do súťaže aj menej zdatných a talentovaných, prebudiť chuť aktívne sa pohybovať.

SPORTTUBE.DANCE – ponuka internetového portálu, ktorá je zameraná na propagáciu aktívneho pohybu a športu detí a mládeže, vyhlásená v spolupráci s tanečníkmi zo skupiny RDS COMPANY a moderátormi rádia EUROPA2. Išlo o tanečný maratón zdokumentovaný do 5-minútového videa. Nestačil iba náš tanec a video, ale dôležitú úlohu tu zohrali i vaše hlasy, ktoré ste posielali. Vyskúšali sme a zvíťazili sme a získali sme odmenu 1000 eur.

Šport a telesná kultúra

Kolkársky klub Moravské Lieskové

Družstvo lieskovských kolkárov sa toho roku zúčastnilo 1. mája 2013 na turnaji „Zlatá kuželka“ vo Vracove – kvalifikačného turnaja majstrovstiev ČR. Súťažilo sa v disciplíne dvojíc 2 x 100 hodov združených. V silnej konkurencii sa z našich súťažiacich najlepšie umiestnili Marek Mikulec a Dušan Bielko.

Vzpierači ŠK SOKOL

Mladší a starší žiaci sa zúčastnili Majstrovstiev SR v Krásne nad Kysucou – veľmi úspešne. Majstrom Slovenska mladších žiakov v kategórii do 56 kg sa stal náš súťažiaci Denis Glogar – najlepším výkonom celej súťaže, ziskom 254 bodov v mládežníckom štvorboji a najlepšie výkony mal vo všetkých disciplínach. Pomerne úspešní boli i ostatní súťažiaci.

Stolný tenis

Jeho fanúšikovia sa po dvojročnej prestávke opäť stretli a to v nedeľu 5. mája v miestnom kultúrnom dome. Zišlo sa ich temer 50 – súťažiaci i obecnosť. Súťaž bola rozdelená na 2 skupiny: dospelí a dorast. Víťaz v kategórii dospelých je Michal Dedík a v kategórii dorastu si

prvenstvo odnáša a do štvrtfinále postupuje Alžbeta Brenesselová. Zostáva len dúfať že nebude opäť nasledovať stolnotenisová dvojročná prestávka.

Futbalisti

Činnosť TJ ISKRA moravské lieskové sa začala prvým tréningom na multifunkčnom ihrisku 11. januára 2012 hráči boli informovaní o zimnej príprave, o prípravných zápasoch a o súťaži v jarnej časti. Trénovalo sa 2x do týždňa. Žiakov trénoval pán Drobný, dospelých pán Straka. Trénovanie je problematické: hráči robia na tri zmeny a v družstve sú tiež vysokoškooláci, takže plný počet na tréningu sa zide sotvakedy. Cez letnú prestávku trénoval žiakov pán Roman Rojko a dospelých pán Juraj Gašparík. O tréning začali javiť záujem i dorastenci ale ich to čoskoro opustilo. Skrátka chýba chuť a záujem prekonávať prekážky.

Počasie

Globálne otepľovanie – je to, čo hnevá meteorológov, klimatológov a v zimnom období hlavne prevádzkovateľov lyžiarskych stredísk. Rok 2013- rok extrémov- veľkých povodní, vysokých horúčav zakončí „teplá“, na sneh skúpa zima.

Kalendárny rok sa začal bez snehu veľmi **teplým januárovým počasím**.

Zima sa predviedla slabým snežením na Troch kráľov – 6. januára Až potom nastalo sneženie a striedalo sa s dažďom a silnými mrazmi. Od 20. januára – typická januárová zima – fujavice spolu so silnými holomrazmi. Toho roku vzhľadom na chrípkovú epidémiu nariadila hygienická stanica OÚNZ v Trenčíne prerušiť školské vyučovanie po dobu piatich dní. Až do konca januára kvôli pretrvávajúcej chrípkovej epidémii bolo vyučovanie v škole skrátené. Husto snežilo celú nedeľu 27. januára, ešte aj v pondelok, ale do konca mesiaca sa znova oteplilo, takže sneh sa roztopil, všade je samá voda a znova narastá počet chrípkových ochorení.

Mesiac február

Začína sa upršaným piatkom, takže sneh sa znovu topí. V noci zo soboty na nedeľu nastalo prudké ochladenie a teploty klesajú až na mínusové hodnoty, sú sprevádzané slabým snehom. V utorok 5. februára 2013 pre zmenu celý deň doslova leje. V noci na stredu 6. februára napadlo veľa snehu, ale sa topí. Mrznúť a drobno snežiť začalo v nasledujúci deň – snežilo až

do 10. februára. Husto snežiť začalo od 13. februára a sneh sa netopí, drží. Odmäk prišiel až v stredu 20. februára. Vystriedalo ho husté sneženie, striedané s dažďom a posledné dni tohto nestáleho a atypického januárového počasia uzavreli pekné slnečné dni s teplotami až do plus 10 stupňov Celzia.

Mesiac marec sa tiež začal piatkom, ale s chladným, studeným vetrom. Nasledujúce dni už boli teplejšie, ale stred mesiaca je veľmi chladný, duje silný vietor, ochladenie je na toto ročné obdobie neskutočné, tvoria sa snehové záveje. Sever Slovenska postihla snehová kalamita. Liečebné domy vo Vysokých Tatrách zostávajú bez striech, strháva ich víchrica – zopakovala sa hrôza z roku 2004. TANAP prišiel o 7 tisíc stromov čo je 5500 kubických metrov dreva. Anglický park kaštieľa v Betliari prišiel o 450 vzácnych drevín – vyvrátila ich víchrica. Aj naďalej prevláda premenlivé, nestále počasie, ktoré je 19. marca vystriedané mrazom až do mínus 10 stupňov Celzia. Sever ťažko skúšaného Slovenska je opäť koncom mesiaca zasiahnutý snehovou kalamitou a sú znova bez elektriny. Počasie je nesmierne vrtošivé - Veľkonočná nedeľa – 31. marca 2013 je odetá do 30 centimetrovej vrstvy snehu.

Mesiac apríl začal presne tak, ako končil mesiac predchádzajúci – pod snehovou perinou. Počasie je vrtkavé, nestále denné teploty striedajú nočné mrazy. Sneh sa ale prudko topí a do toho dážď – juh Slovenska je zaplavený. Oteplilo sa až v polovici mesiaca a to prudko. Koniec mesiaca – už vládnu prudké až letné horúčavy. Príroda sa veľmi rýchlo zobúdzá, pučia stromy, kríky, kvety.

Mesiac máj sa nám predstavil krásnym slnečným počasím, na tento mesiac netypickým. Prvá búrka bola už vo štvrtok 2. mája v raňajších hodinách, presne o pól siedmej. Pršalo však celý deň a poobede o piatej sa ohlásila ďalšia búrka. V nasledujúcich dňoch nastali obrovské teplotné zmeny - chlad, strieda dážď, ten zasa ničivé búrky.

Mesiac jún začal síce bez dažďa, ale sobotné prvojúnové počasie bolo veľmi chladné. Teplejšie bolo iba v nedeľu, ale potom už len dážď a dážď a Medard priniesol na lieskovské kopanice hromy, blesky, krúpy – teda búrky. Počasie bolo do konca mesiaca nestále, na toto ročné obdobie netypické. Koniec mesiaca, kedy sa zatvárajú školské brány bol krásny, slnečný, teda letný.

Typickými letnými teplotami sa začína i mesiac **júl**. Teploty stúpajú až k štyridsiatkam. Takéto počasie robí radosť hlavne prázdninujúcim deťom, no situácia je skutočne kritická. Vysychajú vodné toky, opadáva zoschnuté ovocie zo stromov, je ohrozená úroda.

Takéto vysoké teploty pretrvávajú aj v mesiaci **auguste**, hovoríme už o subtropickom počasí. Prvá silná búrka prišla 4. augusta, v nedeľu, po nej opäť horúčavy a ďalšia búrka nedala na seba dlho čakať – iba do piatka večera - 9. augusta. Noci, ale i rána sú už chladnejšie. Posledný augustový deň – nedeľa - je sprevádzaná silným vetrom, chladom.

Mesiac **september** otvoril brány škôl príjemným, slnečným počasím čo privítali samozrejme školáci, pretože sa im veselšie kráčalo do školy. Dlhो toto počasie netrvalo – nastalo prudké ochladenie, sprevádzané dažďom.

Mesiac **október** prevzal do rúk chladné žezlo spolu s mínusovými teplotami. Nočné mrazy vo štvrtok - 3. októbra, až do mínus štyri stupne Celzia zničili úrodu v mnohých záhradách. Vzápätí prišlo náhle oteplenie – až do plus dvadsať stupňov Celzia a trvalo skoro do konca mesiaca a vystriedali ho hmlý.

Mesiac **november** sa začal slabým mrholením a hmlisto. Vlhké, pomerne teplé počasie pretrváva, sem – tam mrholí, nemrzne. Až koncom mesiaca – 25., v noci z nedele na pondelok nasnežilo, prudko sa ochladilo, fúka silný vietor, teplota je slabo mínusová. Snehu pomaly ubúda, topí sa. Prudšie ochladenie nastalo až 28. novembra - ráno- až mínus sedem stupňov Celzia. Poobede nám znepríjemňovalo mrznúce mrholenie, vystriedané silným vetrom. Cesty a komunikácie zostali klzké. Do večera husto snežilo a všetko je pod snehovou perinou, ktorá nemala dlhú trvácnosť.

Posledný mesiac v roku – **december**, sa začal hmlisto, plusovými teplotami. Sem-tam sú vystriedané slabými mínusovými teplotami a nepríjemným vlhkým chladom. Nepríjemné hmlisté počasie má už skoro trvalý charakter, čo má za následok vysokú chorobnosť. Sever Slovenska je ale sužovaný snehovými kalamitami. Lyžiarske strediská otvárajú sezónu, aby rýchle využili sneh, ktorý nebude mať dlhú trvácnosť.

Koniec mesiaca je na toto ročné obdobie neobvykle teplý, kvitnú kvety, pučia kríky. Silvester- ten asi plače za uplynulým rokom – celý deň je upršaný, vlhký.